

PATVIRTINTA

Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2023 m. rugsėjo 1 d.
įsakymu Nr. V- 185

BIRŽŲ „AUŠROS“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neformalusis vaikų švietimas mokykloje yra kryptinga veikla, padedanti vaikui įgyti kompetencijos, tapti sąmoninga asmenybe, sugebančia atsakingai ir kūrybingai spręsti savo problemas ir aktyviai veikti visuomenėje bei prisitaikyti prie kintančios aplinkos.

2. Neformaliojo vaikų švietimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) reglamentuoja neformaliojo vaikų švietimo tikslus, uždavinius, ugdomas kompetencijas ir neformaliojo vaikų švietimo vykdymą mokykloje.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 (su visais pakeitimais ir papildymais), Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, pradinio, pagrindinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.

4. Pagrindinės aprašo sąvokos:

4.1. **Neformaliojo vaikų švietimo mokytojas** – asmuo, ugdantis ir mokantis mokinius pagal neformaliojo vaikų švietimo programas, turintis darbo patirtį ir kompetenciją;

4.2. **Neformaliojo vaikų švietimo programa** – neformaliojo vaikų švietimo mokytojo (įstaigos) parengta ir neformaliojo švietimo metodais įgyvendinama programa, kuria siekiama ugdyti vaiko kompetencijas plėtojant prigimtinius vaiko gebėjimus.

II SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI, UGDOMOS KOMPETENCIJOS

5. Neformaliojo vaikų švietimo tikslas – padėti vaikui per pasirinktą veiklą įgyti kompetencijų ir tapti asmenybe, gebančia suprasti, atsakingai vertinti ir kūrybingai spręsti kylančius iššūkius, aktyviai veikti visuomenėje bei prisitaikyti prie kintančios aplinkos.

6. Neformaliojo vaikų švietimo uždaviniai:

6.1. ugdyti vaiko kompetencijas per pasirinktą veiklą, saviraišką;

6.2. lavinti gebėjimą kritiškai mąstyti, kūrybiškumą, gebėti pasirūpinti savimi ir orientuotis dinamiškoje visuomenėje;

6.3. ugdyti demokratišką požiūrį į pasaulėžiūrų, įsitikinimų ir gyvenimo būdų įvairovę;

6.4. padėti spręsti vaikų socialinės integracijos problemas;

6.5. padėti vaikui susipažinti su pasirinkta NVŠ veikla susijusiomis profesijos galimybėmis.

7. Mokiniai, dalyvaudami neformaliojo vaikų švietimo veiklose, ugdomi ir tobulina šias kompetencijas:

7.1. pažinimo kompetencija – motyvacija ir gebėjimas pažinti save ir pasaulį, įgyjami suvokiant (perimant) žmonijos kultūrinę patirtį, tobulinant dalykinę žinias bei kritinio mąstymo, problemų sprendimo, mokėjimo mokytis gebėjimus;

7.2. komunikavimo kompetencija – asmens gebėjimas kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas), etiškai naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis komunikavimo priemonėmis ir technologijomis;

7.3. kūrybiškumo kompetencija – tai sau ir kitiems reikšmingų kūrybinių idėjų, produktų, problemų sprendimų tyrinėjimas, generavimas, kūrimas, vertinimas, išlaikant darnų santykį su savimi ir aplinka;

7.4. pilietiškumo kompetencija – tai pilietinis tapatumas ir pilietinė galia, grįsta vertybėmis, nuostatomis, žiniomis ir praktinio veikimo gebėjimais, įgalinančiais kartu su kitais atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą;

7.5. socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija – asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata;

7.6. kultūrinė kompetencija – asmens kultūrinė savimonė, grįsta žiniomis, aktyvia kultūrine raiška ir kultūriniu sąmoningumu;

7.7. skaitmeninė kompetencija - tai motyvacija ir gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu.

III SKYRIUS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

8. Mokykla sudaro galimybes kiekvienam mokiniui, ypatingai turinčiam nepalankias socialines, ekonomines, kultūrinės sąlygas namuose, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pasirinkti neformaliojo vaikų švietimo programas.

9. Neformaliojo vaikų švietimo organizavimo tvarka:

9.1. neformaliojo vaikų švietimo valandų skaičių mokykloje apsprendžia pradinio ir pagrindinio ugdymo programų bendrieji ugdymo planai, mokyklos ugdymo planas, mokinių poreikių tyrimo rezultatai ir Mokinio krepšelio lėšos. Valandos kiekvienai programai įgyvendinti skiriamos visiems mokslo metams, atsižvelgiant į veiklos pobūdį, periodiškumą, trukmę;

9.2. neformaliojo vaikų švietimo valandos skiriamos mokyklos direktoriaus įsakymu. Valandų negalima skirti pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams, pagilintam dalykų mokymui;

9.3. neformaliojo vaikų švietimo grupės komplektuojamos iš vienos ar kelių klasių. Grupėje mažiausias mokinių skaičius – 15;

9.4. neformaliojo vaikų švietimo grupės sudėtis metų eigoje gali keistis;

9.5. neformaliojo vaikų švietimo veiklai sudaromas tvarkaraštis, kurį tvirtina mokyklos direktorius. Tvarkaraštis gali būti koreguojamas mokslo metų eigoje atsižvelgiant į pakitusius mokinių ugdymosi poreikius ar valandų, skiriamų mokyklos direktoriaus įsakymu, skaičių;

9.6. neformaliojo vaikų švietimo veikla yra fiksuojama elektroniniame dienyne, sudarant neformaliojo švietimo laikinąsias grupes ir laikantis visų dienyno pildymo reikalavimų;

9.7. neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimo trukmė – 45 minutės, pirmoje klasėje – 35 minutės;

9.8. neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimai baigiasi ne vėliau kaip 17.00 val.;

9.9. neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami mokyklos Mokinių registre;

9.10. neformaliojo vaikų švietimo rezultatai naudojami nustatant mokyklos prioritetus, planuojant mokyklos veiklą, atliekant mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą.

10. Neformaliojo vaikų švietimo veikla vykdoma:

10.1. per mokslo metus ne pamokų laiku, laikantis nustatytų higienos reikalavimų;

10.2. veiklų organizavimas netradiciniu laiku (prieš pamokas, vėlai vakare, naktį, su nakvyne ir pan.) vykdomas suderinus su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos vadovu.

11. Neformaliojo vaikų švietimo mokytojai:

11.1. iki birželio 1 d. planuojantys organizuoti veiklą per elektroninę dienyną supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su programomis arba laisvos formos programos reklama, anotacija (tikslas, uždaviniai, siekiamas rezultatas);

11.2. iki birželio 15 d. teikia laisvos formos prašymą neformalųjų vaikų švietimą kuruojančiam direktoriaus pavaduotojui ugdymui dėl valandų skyrimo kitiems mokslo metams, nurodydami programos pavadinimą, pageidaujamų valandų skaičių, klasę;

11.3. iki rugsėjo 5 d. rengia veiklos programas vieneriems mokslo metams (*1 priedas*) ir pateikia mokyklos administracijai mokinių sąrašus;

11.4. iki rugsėjo 5 d. apie savo darbo laiką ir vietą informuoja kuruojančią direktoriaus pavaduotoją ugdymui ir mokinius;

11.5. užtikrina mokinių saugumą neformaliojo vaikų švietimo metu, pradedami veiklą arba keisdami veiklos pobūdį, išvykdami iš mokyklos teritorijos privalo organizuoti saugaus darbo ir elgesio instruktažus pasirašytinai. Instruktažai kaupiami mokytojų kambaryje esančiame segtuve „Neformaliojo vaikų švietimo instruktažai“;

11.6. iki birželio 23 d. teikia vykdytos programos ataskaitą (*2 priedas*) neformalųjų vaikų švietimą kuruojančiam vadovui. Ataskaitas pristato mokytojų tarybos posėdyje mokslo metų pabaigoje;

11.7. ne rečiau kaip kartą per metus neformaliojo vaikų švietimo veiklos pasiekimus, rezultatus demonstruoja organizuodami parodas, koncertus, viktorinas, šventes, varžybas, kitus renginius mokykloje, mieste, respublikoje. Meninės, sportinės veiklos neformaliojo vaikų švietimo programų vadovai su būrelių vaikais prisideda prie mokyklos renginių organizavimo, pristato savo veiklos rezultatus mokyklos renginiuose.

12. Neformalųjų vaikų švietimą kuruojantis direktoriaus pavaduotojas ugdymui:

12.1. iki gegužės 20 d., bendradarbiaudamas su mokyklos mokinių taryba, atlieka apklausą dėl neformaliojo vaikų švietimo paklausos, pasiūlos ir kokybės. Užsiėmimų pasiūla sudaroma atsižvelgiant į mokinių pageidavimus, mokytojų siūlymus, mokyklos galimybes. Apklausos rezultatai aptariami pedagogų tarybos posėdyje, kuriame pristatomas ugdymo plano projektas;

12.2. iki rugsėjo 7 d. tikslina mokinių pasirinkimus, sudaro neformaliojo vaikų švietimo tvarkaraštį. Tvarkaraštis skelbiamas mokyklos internetiniame puslapyje ir skelbimų lentoje;

12.3. koordinuoja užsiėmimų veiklą, palaiko ryšius su kitomis neformalųjų vaikų švietimą vykdančiomis institucijomis, vykdo dienyno priežiūrą.

13. Iki birželio 20 d. mokiniai renkas mokyklos siūlomas ir jų poreikius atitinkančias neformaliojo vaikų švietimo veiklas laisvai.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Neformaliojo vaikų švietimo procese sukuriama produktai ir rezultatai apibendrinami ir pristatomi mokyklos renginiuose, koncertuose, leidiniuose, ekspozicijose, filmuotoje medžiagoje, mokyklos interneto svetainėje ir kitomis sklaidos formomis.

15. Apraše neapartotos neformaliojo vaikų švietimo situacijos svarstomos mokyklos taryboje, pasitarimuose, mokytojų tarybos posėdžiuose ar metodikos grupėse.

**BIRŽŲ „AUŠROS“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO VEIKLOS PROGRAMA**
_____ **mokslo metai**

1.	Neformaliojo vaikų švietimo programos rengėjo – vykdytojo vardas ir pavardė		
2.	Klasės: Mokinių skaičius:		
3.	Vandens skaičius (per savaitę)		
4.	Tikslas(-ai)		
5.	Uždaviniai		
6.	Ugdomi gebėjimai (Ko mokiniai išmoks)		
7.	Pabraukite ne daugiau kaip 3 kompetencijas, kurias patobulins mokiniai		
	Kompetencija		Kompetencijos apibrėžtis
	☐ Pažinimo kompetencija	Motyvacija ir gebėjimas pažinti save ir pasaulį, įgyjami suvokiant (perimant) žmonijos kultūrinę patirtį, tobulinant dalykines žinias bei gebėjimus	
	☐ Komunikavimo kompetencija	Asmens gebėjimas kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas), etiškai naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis priemonėmis ir technologijomis	
	☐ Kūrybiškumo kompetencija	Gebėjimas tyrinėti, generuoti, kurti, vertinti asmeniškai ir kitiems reikšmingas kūrybines idėjas, produktus, problemų sprendimus	
	☐ Pilietiškumo kompetencija	Vertybės, nuostatos, suvokimas ir praktinio veikimo gebėjimai, įgalinantys ugdytis pilietinį tapatumą ir stiprinti pilietinę galią, kartu su kitais kūrybiškai ir socialiai atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą tarptautinėje bendrijoje	
	☐ Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija	Asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata	
	☐ Kultūrinė kompetencija	Asmens kultūrinė savimonė, grįsta žiniomis, aktyvia kultūrine raiška ir kultūriniu sąmoningumu	
	☐ Skaitmeninė kompetencija	Asmens informacinis raštingumas, gebėjimas pažinti ir įvaldyti skaitmenines technologijas, atsakingai jomis naudotis, kurti skaitmeninį turinį	
8.	Programos turinys		
	Eil. Nr.	Tema	Trukmė (val.)
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		

Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos
neformaliojo vaikų švietimo
organizavimo tvarkos aprašo
2 priedas

**BIRŽŲ „AUŠROS“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO VEIKLOS
ATASKAITA**

_____ mokslo metai

Programos pavadinimas	
Dalyvavimas	
<i>(mokyklos ir kitų švietimo įstaigų organizuojamuose renginiuose, konkursuose ir pan.).</i>	
Organizavimas	
<i>(renginių, parodų, vakaronių ir pan.)</i>	
Laimėjimai	
<i>(užimtos prizinės vietos, kiti pasiekimai.)</i>	

(Vadovo vardas, pavardė)

(parašas)

(data)